

Timo Heinonen kok

Lakialoite laiksi rikoslain 20 luvun 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

PERUSTELUT

Raiskauksesta määrätty enimmäisrangaistus on neljä vuotta vankeutta ja minimirangaistus neljä kuukautta vankeutta. Väkivaltaisesta raiskauksesta voidaan tuomita maksimissaan kuuden vuoden vankeustuomioon ja vähintään yhden vuoden mittaiseen vankeuteen. Törkeässä raiskauksesta enimmäistuomio on kymmenen vuotta ja minimituomio kaksi vuotta vankeutta. Enintään kahden vuoden vankeusrangaistus voidaan määrätä ehdolliseksi, eli raiskauksesta ja väkivalloin tehdystä raiskauksesta voi rikoksentehtyjä selvittää ehdollisella vankeudella.

Raiskaustuomioiden rangaistuksia kiristettiin vaalikaudella 2011—2015. Lakimuutoksen jälkeen raiskauspykälän soveltamisala laajeni niin, että teko, joka aiemmin oli rikosnimikkeeltään sukupuoliyhteyteen pakottaminen, on nyt nimikkeeltään raiskaus. Tekomuodosta voidaan tuomita enintään neljän vuoden vankeuteen aiemman kolmen vuoden sijaan. Törkeän raiskauksen alaa muutettiin niin, että kaikki alle 18-vuotiaisiin kohdistuneet raiskausrikokset ovat törkeitä.

Syyskuussa 2014 voimaan astuneista rikoslain muutoksista huolimatta raiskauksiin sovelletaan usein lievimpiä rangaistusmuotoja, kuten ehdollista vankeutta. Esimerkiksi huumorikoksista määrättyt tuomiot ovat lähes poikkeuksetta ankarampia kuin raiskauksista jaettavat tuomiot.

Raiskaus on äärimmäisen julma ja nöyryyttävä rikos ihmisyyttä vastaan. Pahimmillaan uhri kärsii psyykkisistä ja fyysisistä vammoista koko elinikäänsä. Rikoksen vakavuuden huomioon ottaen olisi kohtuullista, että tuomiot raiskauksista olisivat aina ehdottomia vankeustuomioita. On hyvä, että oikeusministeri selvittää, vastaavatko rangaistukset yleistä oikeustajua.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 20 luvun 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 20 luvun 1 ja 2 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 509/2014, seuraavasti:

20 luku

Seksuaalirikoksista

1 §

Raiskaus

Joka pakottaa toisen sukupuoliyhteyteen käyttämällä henkilööseen kohdistuvaa väkivaltaa tai uhkaamalla käyttää sellaista väkivaltaa, on tuomittava raiskauksesta ehdottomaan vankeuteen vähintään kahdeksi vuodeksi.

Raiskauksesta tuomitaan myös se, joka käyttämällä hyväkseen sitä, että toinen tiedottomuuden, sairauden, vammaisuuden, pelkotilan tai muun avuttoman tilan takia on kykenemätön puolustamaan itseään tai muodostamaan tai ilmaisemaan tahtoaan, on sukupuoliyhteydessä hänen kanssaan.

Yritys on rangaistava.

2 §

Törkeä raiskaus

Jos raiskauksessa

- 1) aiheutetaan toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila,
 - 2) rikoksen tekevät useat tai siinä aiheutetaan erityisen tuntuva henkistä tai ruumiillista kärsimystä,
 - 3) kohteena on kahdeksatoista vuotta nuorempi lapsi,
 - 4) rikos tehdään erityisen ra'alla, julmalla tai nöyryyttävällä tavalla tai
 - 5) käytetään ampuma- tai teräasetta tai muuta hengenvaarallista välinettä taikka muuten uhataan vakavalla väkivallalla,
- rikoksentehtijä on tuomittava törkeästä raiskauksesta vankeuteen vähintään kahdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2015.

Lakialoite LA 6/2015 vp

Helsingissä 24.9.2015

Timo Heinonen kok